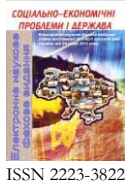

Socio-Economic Problems and the State

journal home page: <http://sepd.tntu.edu.ua>

ISSN 2223-3822

Kretov, D. (2015). The influence of globalization processes on the banking activity in Ukraine [Vplyv hlobalizatsiinykh protsesiv na rozvytok bankivskoi diialnosti v Ukraini]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 201-209. [Accessed November 30, 2015]. Available from: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15kdydvu.pdf>

Вплив глобалізаційних процесів на розвиток банківської діяльності в Україні

Дмитро Кретов

Одеський національний економічний університет,
вул. Дмитра Донського, буд. 2/2, м. Одеса, 65016, Україна
аспірант кафедри банківської справи
e-mail: dmitriy.kretov@gmail.com

Article history:

Received: September, 2015
1st Revision: September, 2015
Accepted: October, 2015

JEL classification:

E59

UDC:

336.71
339
427

Abstract: У статті розкрито сучасні підходи до визначення сутності понять «глобалізація» та «фінансова глобалізація»; охарактеризовано їх взаємозв'язок та запропоновано періодизацію процесів їх розвитку; визначено вплив фінансової глобалізації на світову економіку та її банківський сектор; класифіковано чинники, що впливають на можливість функціонування національних банківських систем на міжнародних фінансових ринках; здійснено аналіз впливу останньої світової кризи на діяльність банків України та визначено вплив процесів глобалізації на сучасний розвиток банківського сектору національної економіки; проведено порівняльний аналіз різних методик розрахунку індексу економічної глобалізації країн; запропоновано рекомендації щодо вдосконалення методів регулювання діяльністю банків в умовах фінансової глобалізації.

Keywords: глобалізація, фінансова глобалізація, банк, криза, фінансовий ринок, ризик, індекс економічної глобалізації

1. Постановка проблеми

Глобалізація є всеохоплюючим та всеосяжним явищем сучасної економічної світової системи. Процеси глобалізації постійно змінюють умови розвитку світових економічних, соціальних та політичних відносин, вони є підґрунтям виникнення фінансової глобалізації, яка значним чином впливає на розвиток національних фінансових та банківських систем. Впливають зазначені процеси і на розвиток економіки України, а також на такий її важливий сектор, як банківський.

Кретов Д. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток банківської діяльності в Україні [Електронний ресурс] / Дмитро Кретов // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2015. — Вип. 2 (13). — С. 201-209. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15kdydvu.pdf>.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

Необхідно зауважити, що для активізації сучасних процесів розвитку банківського сектору України та вирішення проблем усунення диспропорцій в економіці необхідно визначити вплив загальносвітових процесів глобалізації на національний фінансовий ринок, а також виявити зворотній зв'язок їх впливу на економічне зростання країни в цілому.

У сучасних умовах фінансова глобалізація стає одним з провідних явищ у сфері міжнародних економічних відносин останнього десятиліття, з її потужним розвитком пов'язано виникнення значної кількості проблем та протиріч, нові тенденції на міжнародних фінансових та банківських ринках: постійно відбуваються суттєві коливання та зміни, які прямо чи опосередковано впливають на розвиток національних банківських систем та обсяги транснаціонального фінансового капіталу.

Необхідно зауважити, що в результаті такого впливу сучасної глобалізації відбувалась лібералізація економічних та законодавчих бар'єрів для вільного руху капіталу та здійснення фінансових операцій, що призвело до виникнення «фінансових пухирів» та збільшення ймовірності розгортання загальносвітових фінансово-економічних криз, які руйнують стійкість національних економік та їх фінансового сектору. Аналіз специфіки сучасного посткризового етапу розвитку фінансової глобалізації свідчить про необхідність посилення національних економічних бар'єрів на засадах розробки та впровадження нових законодавчих норм регулювання діяльності фінансових посередників. Необхідність вирішення банківською системою України зазначених проблем обумовили вибір напрямку дослідження та його актуальність.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій

Проблемам впливу процесів глобалізації на процеси розвитку банківського сектору економіки присвячені праці іноземних Дж. Макліна, Дж. Сороса, В. Ханкеля, Дж. Хансена, та вітчизняних науковців Т. Вахненка, А. Гончарук, О. Дзюбляка, Л. Кузнецової, Л. Распутіної, В. Резнікова, С. Ткаленко та ін.

Наприклад, Дж. Маклін визначає глобалізацію як світову конвергенцію ринків, яка існує завдяки новій формі підприємств, які були названі «глобальними фірмами» [1, с. 47].

Це поняття конкретизує О. Дзюбляк, який підкреслює, що під глобалізацією слід розуміти прискорення процесів об'єднання на засадах інтеграції національних економік у один глобальний ринок товарів, капіталів, послуг та робочої сили. При цьому зменшується рівень захисту національних економік та зростає їх взаємозалежність в глобальному економічному просторі [2, с. 8].

Распутіна Л. стверджує, що глобалізація сприяє розвитку фінансових ринків, та також вдосконалює механізми функціонування банківської системи для країн, що розвиваються. На її думку, такі країни отримують вільний доступ до більших обсягів капіталу, а інтеграція їх у світовий фінансовий простір поліпшує фінансову інфраструктуру всередині їх [3]. На наш погляд, це ствердження є вірним тільки для першої стадії розвитку фінансової інтеграції, так як не висвітлює негативні явища, які виникають на національних фінансових ринках у результаті поглинання спекулятивного іноземного капіталу, що сприяє накопиченню системних ризиків та призводить до кризи.

Більш ґрунтовне та розширене поняття пропонує Л. Кузнецова, яка визначає глобалізацію комплексним явищем, що поєднує національні фінансові ринки у світові на засадах інноваційних технологій та комунікацій, активізації процесів інтеграції, використання іноземного капіталу задля прискорення економічного розвитку, але підкреслює, що це складний та суперечливий процес, так як: з одного боку, глобалізація сприяє прискоренню економічного розвитку країн, а з іншого – збільшує ризики міжнародних фінансових операцій, що значно розширює сферу впливу локальних криз на стійкість світових фінансових ринків [4, с.142].

Таким чином, проведений аналіз підходів дослідників до визначення впливу сучасних процесів глобалізації на розвиток суспільства, дозволив дійти висновку, що крім позитивних наслідків вони мають негативний вплив на функціонування національних економік та їх банківського сектору. Адже, стимулюючи швидкий економічний розвиток, вони послаблюють захист фінансових ринків від системних ризиків та посилюють економічні коливання, які призводять до макроекономічного дисбалансу та швидкого розповсюдження різноманітних кризових явищ. Зазначене підтверджує необхідність впровадження нових методів регулювання процесів розвитку економічних відносин на світових та національних фінансових ринках

3. Мета статті

Метою статті є дослідження тенденцій впливу глобалізації на функціонування банківської системи України та аналіз взаємодії національного банківського сектору економіки з міжнародним економічним співтовариством з метою періодизації розвитку основних етапів глобалізації та розробки рекомендацій для захисту національної банківської системи від її негативних наслідків.

4. Виклад основного матеріалу

Аналіз негативного впливу світової кризи на розвиток глобальної та національних банківських систем свідчить, що одною з причин такого впливу є відсутність обґрунтованих теоретичних підходів до визначення понять «глобалізація» та «фінансова глобалізація», серед дослідників відсутня єдина думка щодо визначення цих понять та особливостей їх розвитку. Це, в свою чергу, впливає на якість методичних та практичних рекомендацій щодо вдосконалення методів регулювання сучасної банківської діяльності.

Глобалізація економіки являє собою процес інтеграції та уніфікації економік країн з метою формування єдиної світової господарської системи та її гармонізації з єдиними економічними законами та нормами функціонування. Також глобалізацію можна визначити як взаємозалежний розвиток економік різних держав та якісно новий рівень інтернаціоналізації фінансових ринків, ринків праці, інформаційних ринків у загальній світовий ринок [5, с. 3].

Наступним етапом розвитку економічної глобалізації є глобалізація фінансової сфери, яка є історичним процесом лібералізації та інтеграції ринків грошей та капіталу, що раніше функціонували в певній мірі ізольовано, в єдиний світовий ринок. На перших етапах свого розвитку вона відкрила можливість формування глобального фінансового капіталу, здатного діяти у світових масштабах та надала йому нові ефективні інформаційні та організаційні можливості. Отже, якісна зміна взаємодії між національними фінансовими системами, яка відбувається у сучасному світовому економічному просторі, отримала назву фінансової глобалізації.

Проведений аналіз понять «глобалізація» та «фінансова глобалізація» та особливостей їх функціонування призвів до можливості здійснити періодизацію основних етапів розвитку процесів глобалізації (рис. 1). З рисунку видно, що на першому етапі розвитку глобалізації відбувалося підсилення всесвітнього економічного зростання саме за рахунок вільної торгівлі, відбувався більш ефективний та прогресуючий розподіл праці в світовому масштабі.

При цьому посилилася конкуренція на товарних ринках пропорційно зростанню міжнародного товарного обміну за рахунок лібералізації торгівлі.

Другий етап глобалізації виник на засадах інформаційної та телекомунікаційної революцій, які сприяли розвитку міждержавних фінансових відносин, виходу банків за кордони своїх країн та утворенню транснаціональних корпорацій, що почали активно впливати на розвиток економічних систем менш розвинених країн.

Процеси глобалізації охопили практично всі країни світу, створивши при цьому певні правила та нові економічні норми функціонування економік країн. Завдяки цьому почали укладатися нові міжнародні угоди співробітництва в економічній сфері, відбувався обмін технологіями та інформацією, поширилася діяльність транснаціональних корпорацій.

Це, в свою чергу, сприяло перерозподілу прямих іноземних інвестицій розвинених країн у ті країни, яким були необхідні відповідні фінансові ресурси. Отже, особливості процесів розвитку глобалізації другого етапу призвели до виникнення фінансової глобалізації. Зазначимо, що перший етап розвитку фінансової глобалізації сформувався в процесі відповідних перетворень фінансової системи на другому етапі глобалізації, сприяла таким змінам лібералізація методів регулювання діяльності національних фінансових ринків.

На третьому етапі розвитку глобалізації при всіх зазначених вище позитивних наслідках глобалізації, які простежувалися на I та II етапах, почали проявлятися негативні наслідки цих процесів. Активно зростала взаємозалежність економік у глобальному вимірі, підвищилася їх вразливість до різного виду криз та виникла загальна нестабільність. Зазначене було викликано нестійким процесом економічного розвитку країн, який має відповідний хвилеподібний характер та призводить до коливання основних макроекономічних показників.

Активізація процесів глобалізації на фінансовому ринку призвела до порушення його стабільності, а відмова від режиму фіксованих валютних курсів призвела до ліквідації державних захисних бар'єрів, що посилювало притоки іноземного капіталу на національні фінансові ринки. Все це призвело до того, що економічні та фінансові системи країн стали ще більш залежними від загальносвітових тенденцій розвитку та незахищеними від появи нових фінансово-економічних криз, основним об'єктом яких, в першу чергу став банківський сектор країн. У національних фінансових банківських системах зростає рівень ризиків фінансових операцій, з'являються нові, незабезпечені фінансовими ресурсами, спекулятивні продукти та послуги, що сприяє виникненню системних ризиків.

Зростання невизначеності подальшої економічної ситуації призводить до відтоку іноземного капіталу з національних фінансових ринків країн та зменшенню ресурсів фінансування розвитку національних економічних систем у цілому. В кінцевому результаті у 2008 р. фінансово-економічна криза охопила увесь світовий фінансовий ринок, що свідчить про негативний вплив фінансової глобалізації на процеси розвитку національних та світової економік.

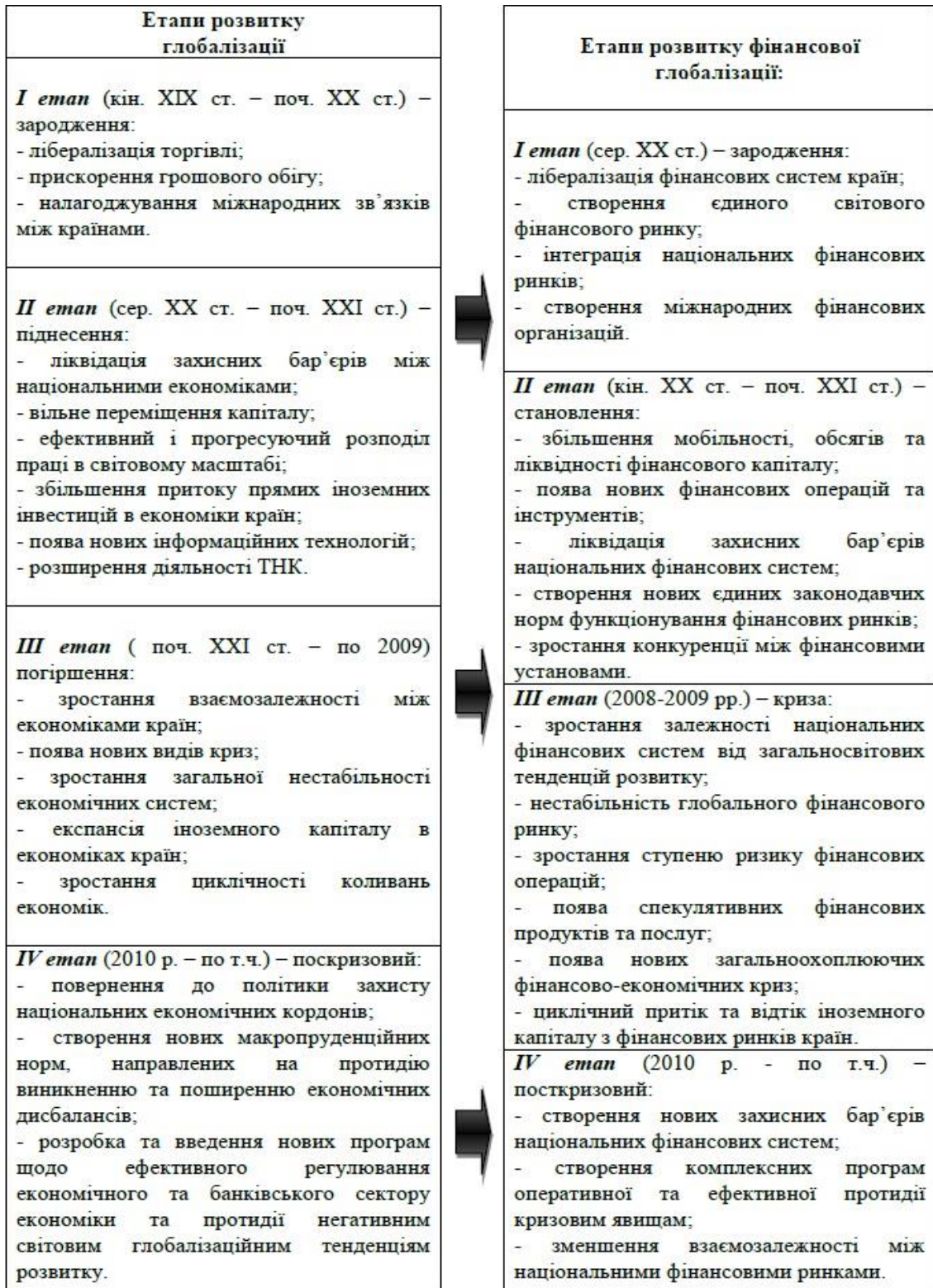

Рис. 1. Схема етапів розвитку глобалізації та фінансової глобалізації

Наступним, четвертим етапом є сучасний період розвитку глобалізації. Цей етап розвитку фінансової глобалізації є посткризовим. Невдалі припущення та теорії, щодо виключно позитивного впливу процесів фінансової глобалізації були спростовані, в результаті чого національними фінансовими системами формуються нові захисні бар'єри, відбувається перехід від лібералізації до більш жорстких норм регулювання фінансового ринку та його банківського сектору. Наприклад, США у 2010 році приймають закон Додда Франка, який містить жорсткі правила регулювання процесів функціонування фінансового ринку та його банківського сектору.

Отже, особливістю четвертого етапу глобалізації є сприяння процесів її подальшого розвитку формуванню раціональної інтеграції країн світу та визначенню міжнародного партнерства як основного з чинників розвитку національних економік. Саме тому зараз відбувається повернення до колись існуючих та розробка нових економічних законодавчих та економічних норм регулювання економік, які б гарантували захист національних економік та адекватно реагували на зміну загальносвітових тенденцій розвитку глобалізації.

Глобалізація фінансової сфери, транснаціоналізація банківського бізнесу, активність спекулятивного капіталу змінили параметри функціонування національної сфери фінансових послуг. Загострення конкуренції на ринку банківських послуг, зниження прибутку фінансово-кредитних операторів в розвинених країнах визначили прагнення великих банків до зовнішньої експансії.

Як на національному так і на міжнародних рівнях банківська система будь-якої країни відчуває на собі вплив загальносвітових процесів, а саме економічних, політичних, соціальних. Сучасний дисбаланс у валютно-фінансовій сфері примушує банківські системи активніше працювати в окремих регіонах, в тому числі найбільших – Європі, США, країнах СНД та ін. [5]. Основні внутрішні та зовнішні макроекономічні чинники, які визначають можливість участі національних банківських систем на міжнародному фінансовому ринку наведені в табл. 1.

Таблиця 1. Класифікація чинників, що впливають на участь національних банківських систем у операціях міжнародного фінансового ринку

Макроекономічні чинники	
Внутрішні	Зовнішні
1. Економічне становище країни: - розвиненість ринку; - показники внутрішнього боргу; - грошова маса та золотовалютні резерви; - інвестиційний потенціал. 2. Ступінь розвитку національної грошово-кредитної системи 3. Рівень організації національного грошово-кредитного ринку та його сегментів 4. Розвиненість інституту фінансових посередників 5. Рівень лібералізації оподаткування 6. Ступінь лібералізації руху капіталів 7. Стабільність політичної ситуації 8. Періодичність перегляду міжнародного кредитного рейтингу 9. Якість міжнародного рейтингу платоспроможності країни	1. Становище країни в світовій економіці: - показники платіжного балансу; - зовнішній борг; - іноземні інвестиції; - валютний курс. 2. Рівень розвитку міжнародної валютно-фінансової системи 3. Організація міжнародного фінансового ринку 4. Рівень розвитку міжнародних фінансових посередників 5. Стан світової економіки та світового фінансового ринку 6. Методи регулювання глобального фінансового ринку

Побудовано автором за даними: [4, 6]

Необхідно відмітити, що крім визначених у наведеної таблиці макроекономічних чинників, існують і геополітичні чинники впливу на можливість участі національних банківських систем у міжнародному фінансовому просторі, а саме: зацікавленість країни в інтеграції у світову економіку, місце країни в світовій економіці, характер розвитку міжнародних господарських зв'язків тощо. Також до основних геополітичних чинників можна віднести рівень інтегрованості країни в міжнародну фінансову та господарську системи, стабільність світової геополітичної ситуації та рівень регіоналізації національної економіки країни та її банківського сектору.

Зазначимо, що як на національному так і на міжнародних рівнях банківська система будь-якої країни відчуває на собі вплив загальносвітових процесів, а саме: економічних, політичних, соціальних. В процесі дії зазначених процесів поступово ліквідуються бар'єри між державними та міжнародними фінансовими ринками та розвиваються міждержавні зв'язки між ними.

Одним з основних складових процесів фінансової глобалізації є входження іноземного капіталу в національні банківські системи та зростання його впливу на їх розвиток у цілому. При цьому відбувається додатковий притік капіталу в банківський сектор економіки країни, що стимулює розвиток банківської системи та економіки країни, але й призводить до накопичення відповідних структурних ризиків, адже розвиток економіки країни та її банківського сектору стає залежним від зовнішнього фінансування.

Аналіз процесів розгортання світової кризи 2007- 2009 рр. свідчить, що поглибленню кризових явищ сприяв стрімкий та неконтрольований відтік капіталу з країн, що призвів до занепаду відповідних галузей, а також до проблем у економічній, соціальній та політичній сферах. Таким чином, запозичивши дешеві кредитні ресурси в іноземній валюті національні банки створюють додаткові ризики як для себе

та банківської системи, так і для економіки в цілому, адже у разі економічних та циклічних коливань та погіршення економічної ситуації в країні, яка призведе до девальвації національної валюти, борги банків перед іноземними кредиторами зростуть на відповідний відсоток інфляції.

Результатом негативного впливу глобалізації на розвиток економіки України стала світова економічна криза 2007-2009 рр., яка призвела до зупинення темпів зростання кількості банків, а також банкрутства значної їх кількості (рис. 2).

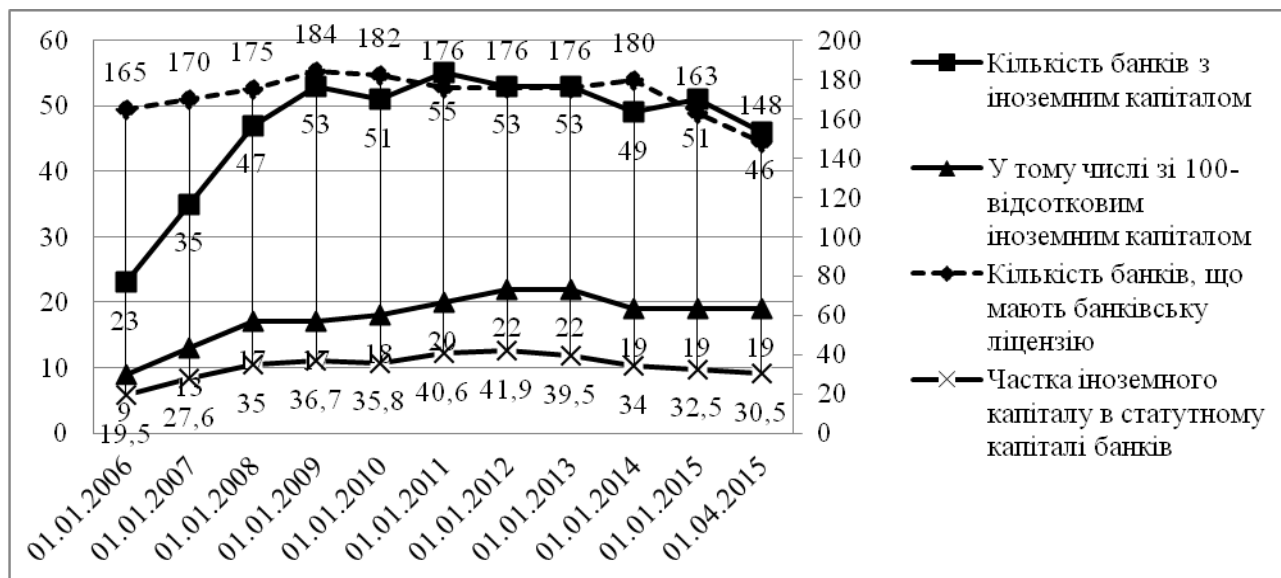

Рис. 2. Динаміка кількості банків України, що мають банківську ліцензію та банків з іноземним капіталом у 2006-2015 рр.[7]

Як видно з рис. 2, внаслідок впливу кризи, під час якої відбувся рекордний рівень девальвації національної валюти, скоротилася кількість банків з іноземним капіталом зі 184 (на 1.01.2009 р.) до 148 одиниць (на 1.04.2015 р.), а також зменшилась частка іноземних коштів у статутному капіталі з 2012р. на 11,4 в.п. Кількість банків зі 100-им іноземним капіталом зменшилась з 22 (2012 р.) до 19 на 1 квітня 2015 р.

Варто відмітити, що для аналізу впливу глобалізаційних процесів на різні країни розраховують індекси економічної глобалізації. Виділяють дві основні методики розрахунку індексів економічної глобалізації, а саме: методику швейцарського інституту економічних досліджень KOF та міжнародну методику The Global Economy [8, 9]. Проаналізуємо індекси економічної глобалізації розвитку країн за методикою швейцарського інституту економічних досліджень – KOF (табл. 2).

Як видно з даних, наведених у табл. 2, індекс економічної глобалізації України у 2013 р. склав 67,78 в.п. та був більшим, ніж в таких країнах, як Білорусь, Казахстан та Молдова. Майже однакового рівня даного показника з нашою країною досягла Росія, а рівень економічної глобалізації країн сусідів – членів ЄС, Польщі та Румунії склав 79,11 в.п. та 72,53 в.п. відповідно [9].

Зростання індексу економічної глобалізації нашої країни відбувалося з 1991 по 2012 рр., однак у 2013-ому році зростання цього показника було призупинено та скоротилося на 1,72 в.п.

Таблиця 2. Динаміка індексу економічної глобалізації країн за 1991-2013 рр. за методикою KOF

	1991	1996	2001	2006	2011	2012	2013
Білорусь	25,67	34,66	43,87	39,75	53,94	60,70	54,98
Казахстан	52,99	53,00	67,88	71,82	64,24	60,06	58,04
Молдова	41,70	56,31	67,82	65,89	64,81	62,45	63,49
Польща	43,46	46,23	53,50	71,77	72,44	73,79	79,11
Румунія	36,33	43,23	53,47	60,52	64,08	72,27	72,53
Росія	24,06	34,14	49,90	52,99	51,56	65,90	67,75
Україна	31,36	43,05	49,95	56,49	65,70	69,50	67,78

Побудовано автором за [8]

Зазначене пов'язано з проведенням неефективних економічних реформ щодо подолання негативного впливу фінансової глобалізації на економіку упродовж 2012-2013 рр., а також невизначеністю вектору економічного розвитку країни.

Порівняльний аналіз індексів економічної, соціальної та політичної глобалізації України за 1995-2014 рр. за методикою The Global Economy наведено на рис. 3.

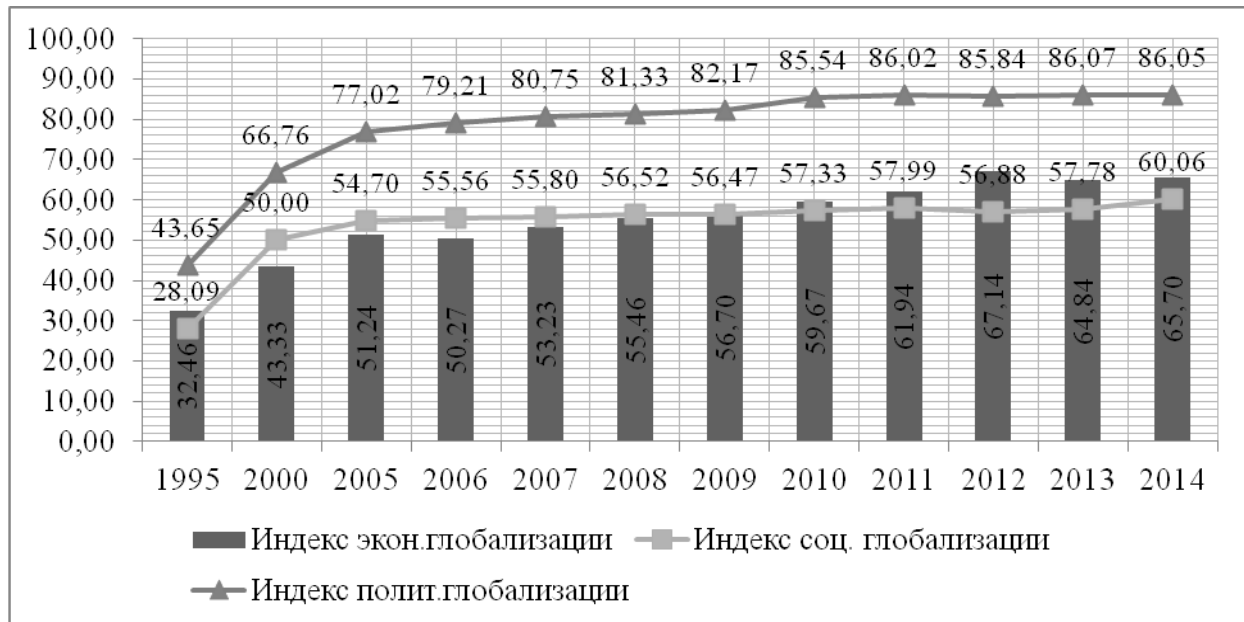

Рис. 3. Динаміка індексів економічної, соціальної та політичної глобалізації України за 1995-2014 рр. за методикою The Global Economy [9]

З рис. 3 видно, що найменшого впливу глобалізації зазнала соціальна сфера, індекс глобалізації якої склав 60,06 в.п. у 2014 р., що свідчить про те, що рівень соціального добробуту населення країни зазнає мінімальних позитивних змін, щодо його покращення. Темпи зростання рівня соціальної глобалізації в нашій країні за останні 10 років є незначними. В період з 2005-2014 рр. рівень цього показника зріс всього на 5,36%, у порівнянні з рівнем показників економічної та політичної глобалізації, які зросли на 14,46% та 9,03% відповідно. Такий низький рівень зростання індексу соціальної глобалізації свідчить про те, що соціально-економічна програма розвитку нашої країни за останні 10 років досягла дуже незначних результатів, та є неефективною, а отже й потребує кардинальних змін. Рівень економічної глобалізації за останні 10 років зріс майже на 15%, що свідчить про досить сталий але повільний розвиток економіки, адже щорічні темпи зростання були досить незначними.

5. Висновки

Процеси глобалізації за останні роки охопили практично усі економіки світу, створивши при цьому нові можливості для їх існування та функціонування. Відкриття національних кордонів для вільного руху капіталу та тим самим прискорення процесів його обігу, призвело до значного зростання впливу на вже незахищені державами фінансові системи. Фінансова глобалізація почала випереджати глобалізацію в реальному секторі економіки та перетворилася в вирішальний фактор трансформаційних процесів у національних банківських системах. Поступові коливання притоку та відтоку іноземного капіталу з національних фінансових систем почали провокувати збільшення коливань в економічному розвитку країн, та призводити в кінцевому результаті до виникнення фінансово-економічних криз, які поширилися дуже швидко, та охопили економіку не однієї окремої держави, а досягли загально світового масштабу.

Не оминув цей процес і Україну, економіка та банківська система якої здійснює процес інтеграції до світового фінансового середовища і за темпами зростання індексу економічної глобалізації посідає 44 місце серед країн світу. Щороку відбувається поступове зростання цього показника, але воно є досить незначним, що є результатом неефективної державної економічної політики, зокрема у банківському секторі країни. На сьогодні нашій країні потрібно розробити та впровадити чіткий комплекс методів поступового реформування фінансової системи та її банківського сектору, котра б забезпечувала її відповідний захист від негативних проявів процесів глобалізації та сприяла б розвитку національної економіки.

Одним з основних напрямків розвитку методів підвищення ефективності аналізу та регулювання діяльності банків повинно стати застосування Національним банком України кластерного аналізу, який дозволить групувати банки не тільки за показником величини активів, а й за відносними показниками результатів їх діяльності. Крім того, це дозволить розробляти методи регулювання для кожної окремої групи кластеру. Застосування такого підходу дасть можливість оптимізувати процеси нагляду та визначити найактуальніші напрями для аналізу операцій банку, а також скоординувати активність наглядових підрозділів, фінансового моніторингу, валютного контролю тощо.

Author details (in Russian)

Влияние глобализационных процессов на развитие банковской деятельности в Украине

Дмитрий Кретов

Аннотация. В статье раскрыты современные подходы к определению сущности понятий «глобализация» и «финансовая глобализация»; охарактеризована их взаимосвязь и предложена периодизация процессов их развития; определено влияние финансовой глобализации на мировую экономику и ее банковский сектор; классифицированы факторы, влияющие на возможность функционирования национальных банковских систем на международных финансовых рынках; осуществлен анализ влияния последнего мирового кризиса на деятельность банков Украины и определено влияние процессов глобализации на современное развитие банковского сектора национальной экономики; проведен сравнительный анализ различных методик расчёта индекса экономической глобализации стран; предложены рекомендации по совершенствованию методов регулирования деятельностью банков в условиях финансовой глобализации.

Ключевые слова: глобализация, финансовая глобализация, банк, кризис, финансовый рынок, риск, индекс экономической глобализации.

Author details (in English)

The influence of globalization processes on the banking activity in Ukraine

Dmytro Kretov

Odesa National Economic University,

2/2, Dmytro Donskyi str., Odesa, 65016, Ukraine

Postgraduate Student, Department of Banking

e-mail: dmitriy.kretov@gmail.com

Abstract. In the article has been disclosed the contemporary approaches to the definition of the concepts of "globalization" and "financial globalization"; characterized their relationship and offered their periodization process development; defined effect of financial globalization on the world economy and its banking sector; classified the factors that affect the ability of the national banking systems to function in the international financial markets; analyzed the impact of the last global crisis on the Ukrainian bank's activities and determined the effect of globalization on the modern banking sector development in the national economy; implemented the comparative analysis of different calculation methods of the index of economic globalization; offered recommendations for improving the approaches of regulating the banks activities in the context of financial globalization.

Keywords: globalization, financial globalization, bank, crisis, financial market, risk, the index of economic globalization.

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15kdydvu.pdf>

Citation information

Kretov, D. (2015). The influence of globalization processes on the banking activity in Ukraine [Vplyv hlobalizatsiinykh protsesiv na rozvytok bankivskoi diialnosti v Ukraini]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 201-209. [Accessed November 30, 2015].

Available from: <<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15kdydvu.pdf>>

Використана література

1. Дибя М.І. Інтернаціоналізація банківської систем України [Електронний ресурс] / М.І. Дибя, Є.С. Осадчий // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. – № 1 (48). – С. 35–41. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2012_05_25/7_marich.php.

2. Дзюблук О.В. Грошово-кредитна система України у контексті глобалізаційних процесів / О.В. Дзюблук // Вісник ТНЕУ. – 2006. – №5- 1. – с. 8
3. Распутіна Л.В. Комерційні банки у сфері фінансових послуг України / Л. Распутіна // Банківська справа. – 2010. – №9. – С. 43-45.
4. Кузнецова Л. В. Теоретико-методологічні засади фінансової діяльності банку: монографія / Л.В. Кузнецова / Одеський держ. екон. ун-т. – О.: Видавництво «Атлант», 2009. – 324 с.
5. Маргелов М. В. "Глобалізація" – превратноститермина / М.В. Маргелов // США – Канада. – 2003. – №. 9. – С. 47 – 59.
6. Муршудли Фахри Фуад Оглы. Современные тренды развития глобальных банков в контексте финансовой глобализации // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2014. – № 154.
7. Основні показники діяльності банків [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
8. Сайт швейцарського інституту економічних досліджень KOF [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://globalization.kof.ethz.ch/>
9. Сайт міжнародної економічної статистики «The Global Economy» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.theglobaleconomy.com

References

1. Dyba M.I., Osadchyi Ye.S. The internationalization of the banking system of Ukraine [Internatsionalizatsiia bankivskoi system Ukrainy]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu DPS Ukrainy (ekonomika, pravo) = Scientific Bulletin of National STS University of Ukraine (economics, law)*, 2010, Vol. 1 (48), pp. 35–41, available at: http://www.confcontact.com/2012_05_25/7_marich.php.
2. Dziubliuk O.V. The monetary system of Ukraine in the context of globalization [Hroshovo-kredytна systema Ukrainy u konteksti hlobalizatsiinykh protsesiv]. *Visnyk TNEU = Bulletin TNEU*, 2006, No. 1, pp. 8-16.
3. Rasputina L.V. Commercial banks in the financial services Ukraine [Komertsiini banky u sferi finansovykh posluh Ukrainy]. *Bankivska sprava = Banking*, 2010, No. 9, pp. 43-45.
4. Kuznietsova L. V. Theoretical and methodological foundations of the financial activities of the bank [Teoretyko-metodolohichni zasady finansovoi diialnosti banku: monohrafiia]. ONEU, Atlant Publ., , p. 324.
5. Margelov M. V. "Globalization" - the vicissitudes of the term ["Globalizatsiya" – prevratnostitermina]. *SShA – Kanada = USA – Kanada*, 2003, No. 9, pp. 47-59.
6. Murshudli Fakhri Fuad Ogly. Modern trends of global banks in the context of financial globalization [Sovremennye trendy razvitiya global'nykh bankov v kontekste finansovoy globalizatsii]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. Tarasa Shevchenka. Serii: Ekonomika = Bulletin of Kyiv National University. Taras Shevchenko. Series: Economics*, 2014, No. 154.
7. Main indicators of banks [Osnovni pokaznyky diialnosti bankiv]. National Bank of Ukraine, available at: <http://www.bank.gov.ua>.
8. Site of the Swiss economic research institute KOF [Sait shveitsarskoho instytutu ekonomichnykh doslidzhen KOF], available at: <http://globalization.kof.ethz.ch/>.
9. International economic statistics site «The Global Economy» [Sait mizhnarodnoi ekonomichnoi statystyky «The Global Economy»], available at: www.theglobaleconomy.com

© 2015 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
 This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
 You are free to:
 Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
 The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
 Under the following terms:
 Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
 You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
 No additional restrictions
 You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

